

16 — Znači, niste normalni

Crni BMW se uz tandrkanje auspuha peo uz venac. Kada je stigao na prevoj skrenuo je desno i jurnuo putem Vrdnika. Vozač je ugasio pikavac, promenio disk u blaupunktu i dodao gas. Iz zvučnika počeo treštati *-daj malo tange sestro-*

Ušavši velikom brzinom u krivinu zaneo se u suprotnu traku. Jedva je povratio kontrolu nad 318i i za dlaku izbegao sudar sa autobusom lovačkog društva.

— Nisu bre normalni — bio je jedini komentar vozača na izbegnutu nesreću. Spustio je pogled na brojač kilometraže i naglo pritisnuo kočnicu. Stigao je.

Zalupio je vrata i pokušao da zaključa auto. Ne uspevši u naumu, rekao je —Znači, ne poštuješ me!— i sočno opsovao. Ogledao se na staklu vozila i zadovoljan izgledom, potražio orijentire.

Sve je bilo tu, baš kao što je matori objasnio. Naravno, postojala je mogućnost da je lagao i njemu se ta slutnja činila sve izvesnijom. Ipak, zašto bi matori to radio? Nije imao razloga. Gile, najžešći momak i najveća faca u kraju ga je gotivio. Matori mu je sa svojim neverovatnim pričama oduvek bio drag i često mu je kupovao cugu da bi ga na kanalu, ispod mosta, slušao.

Krenuo je uz brdo gacajući blato. Ubrzo je umrljao svoju snežno belu svilenu trenerku i psovao kako šuma nije normalna. Da ga vide ortaci ismejavali bi ga. Prozvali bi ga —*Gile šumar*.

Nastavio je uspon sećajući se kako je dospeo ovde...

— Kažeš u nevolji si, sinko?— otpio je gutljaj vinjaka i dodao flašu. Prihvatio je, zapalio džoint i ne skidajući pogled sa kanala odgovorio:

— Jebote, do guše. Neće pa neće.
— Dete, idi lekaru, znaju oni, pomognu.
— Je l' bre budalo matora, slušaš šta ti govorim? Gde da se brukam, glas da se pronese gradom, nisi normalan majke mi.
— Nije sve tako crno, proći će. Mlad si bolan, zdrav, ima vremena.
— Ti mene zajebavaš?— ponovo je nagnuo flašu.
— Aman, hoću da ti pomognem. I znam kako. Al' moraš da mi ispričaš kako je počelo.

Gile se zamislio na tren i rešio da se poveri.
— Prošle subote kada sam odvojio onu malu, Milicu iz komšiluka...
— I?
— Pa sve ok, ono muvanje, pa moja gajba. Sine, kakvo telo ima, uh...

Starac je potegnuo, obrisao rukavom usta i gnevno odgovorio:
— Pređi na stvar.
— Prešao sam bre na stvar, ono sve u fulu. I onda se desilo.
— Tek tako?
— Tek tako.
— Neverovatno. Nastavi.
— Znači, žestoko je odrađujem, car si Gile i odjednom cvrc a riba napaljena, otvora oči i pita šta se zbiva!
— Pričaj dalje bolan!
— Govorim joj da doživljavam strašnu erektilnu disfunkciju i glumim ludilo, bre!
Suza mu kliznu iz oka.
— Prestani pekmezit' i reči ću ti kako da se izvučeš.
Gile se uozbiljio, izustio —dobro bre, sve ok— i pretvorio se u uvo.

— Na Fruškoj Gori postoji jedno mesto a na njemu gljiva...

Nastavio je uspon kroz šumu, pazeći da ne pogreši.

Sitna kiša je počela da pada, kvaseći njegovu kratku kosu, kožu jaknu i svilenu trenerku.

— Jebote koje sranje!

Napokon je ugledao dva stara hrasta koje je matori u tančine opisao. Prošao je po uputstvu tri puta između njih, bajao napisanu bajalicu i stao ispod krošnje.

Kiša se pojačavala ne dajući da pripali džoint. Ipak je uspeo.

Onda je počelo. Isprva je mislio da previše kokaina i alkohola ubiru svoj danak. Hor od stotinu glasova je odzvanjao šumom. Pevali su *I'm singing in the rain*. Onda ih je ugledao.

Osvrtao se oko sebe i video tlo prekriveno pečurkama. Na desetine i stotine hiljada, dokle god se pogled pružao!

Izgledale su tačno onako kako ih je matori opisao.

— Znači, nije normalno — reče i zagleda se u upaljen džoint. Odbaci ga sa gnušanjem.

Pečurke su nastavile da pevaju i da se njišu u ritmu pesme. Stigle su do refrena.

— Sine, ovo ne može da bude — Razgoračenim očima je posmatrao koncert gljiva na kiši.

Nakon izvesnog vremena koje je bilo potrebno da se um prilagodi i prihvati prizor, počea se po kratkoj kosi, strpa imitaciju zlatne kajle pod duks i izvadi džak ispod jakne.

Matori nije lagao. Čak ga je upozorio da će se desiti nešto neobično. Zanemario je sve, problem je ozbiljan a rešenje pred nosom.

— Znači, koju!?

Bacio se na posao. Uhvatio je prvu gljivu i potegao. Nije mogao da

je istragne iz zemlje.

— Strašno! — Izvadi skakavac i sečivo škljocnu.

— Stani idiote, stani! — začu glas.

Zagledao se u gljivu i vide na klobuku mala usta. Sve luđe i luđe.

— Šta 'oćeš?

— Čuj šta hoću. Pa da me ne posečeš, gde ti je pamet?

Sve pečurke su stale sa pevanjem i gibanjem. Znao je da pažljivo slušaju šta se zbiva.

— Brate moram, ono frka je, znaš?

— Možda se frka može smiriti manje nasilnim rešenjima?

— Ne može. Treba mi dizanje znači hitno.

— Pa ne možeš tek tako da me posečeš kao neki samuraj!

Sa sredine polja čulo se dobacivanje:

— Ostavi ga pederu! — a neka druga nastavi — jeb'o te matori koji te doveo!

Gile se zatečen otporom pokolebao. Prevukao je dlan preko lica i zatvorio na nekoliko trenutaka oči. Razmišljao je, doneo odluku i jednim potezom odsekao pečurku. Držao je u ruci i gledao kako vrišti. Ostale gljive su zanemele od užasa.

— Slušaj — pribra se jedna gljiva — ajde da se dogovorimo nešto!

I ona uz vrisak nestade u džaku. Pa još jedna.

— Ubico, daćemo ti pečurku koja će da reši tvoje probleme, stani pobogu!

Prestao je sa fungocidom i obratio pažnju:

— Ovako, jedna pečurka, ona prava, koja rešava sve tvoje probleme, nikad više ih nećeš imati. Šta kažeš?

Razmišljao je. Jedna od kilogram ili dva bi mu na duže vreme sačuvala ponos. Naposletku, uvek se može ovamo vratiti.

— Može, tebra. Davaj bre!

Nakon nekoliko trenutaka tišine, jedna od gljiva progovori:

— Dobio si, sada se gubi od nas. Beži! — i pečurke nestaše. Ostala su samo dva hrasta i livada.

Novi osećaj među preponama ga nagna da raširi trenerku i ono što je u njoj ugledao oduzelo mu je dah. Uspeo je da prošaputa — nisu normalni majke mi — pre nego je pao u nesvest.

Ležao je na leđima dok je vitka pečurka rasla i bujala sve dok nije našla izlaz iz trenerke, odmah ispod pupka. Volela je vlagu a dan bi kišovit. Pogledala je preko Giletovog stomaka u njegovo mirno, uspavano lice. Raširila je jarko crveni klobuk sa ustima na vrhu pa iz sveg glasa zapevala *I'm singing in the rain*.

18 — Zrno prašine i klica života

„Vidiš li ovo?“ mili iz Nikolasovog grla, tiše od šapata. Ostavljajući gust, asteroidski pojas za sobom izbijaju u unutrašnji prsten raštrkanog kamenja, naizgled labavo vezanog gravitacijom planete. Slike koje im spoljašnje kamere prikazuju su isuviše neverovatne da bi poverovali, stoga podižu brodske poklopce i uveravaju se sopstvenim očima: asteroidi unutrašnje regije su povezani strunastim vezama, nalik lijanama, od kojih neke moraju imati i više od pedeset metara u prečniku. Ukrštaju se, prepliću i vezuju plutajuće mešine kamena, gvožđa, ugljenika i leda, spuštajući se skroz do atmosfere planete i zasigurno ispod, do površine.

„Skaniranje je ipak bilo tačno...“, Aleksandar je prozborio nakon dužeg posmatranja.

„I... ko će dole?“, Nikolas cupka u fotelji, ne krijući uzbuđenost.

„Zna se ko o tome odlučuje.“

Aleksandar izvuče špil karata iz futrole privezane kaišem, neposredno iznad njihovih glava, promeša ih i daje mu da precepi.

Površina ovog sveta je prekrivena zelenilom: modrim, prljavim, plavičastim i sjajnim; toliko nijansi zelene Aleksandar nikada nije video, iako je pogledao sve video zapise sa Vetus Terre. Da li je ovako izgledala stara Zemlja? pita se dok mu noga po prvi put oseća mekanu podlogu humusa i žbunastog rastinja. Rođen u tubi, kao i svi izgnanici, u životu je video samo jednu stvarnu biljku, živu biljku: *Axis Mundi* — hrast, koji je sačuvan i krasi promenadu matičnog broda, doma čitave ljudske rase. Ali ove biljke nisu ni nalik tom drvetu, ni nalik ičemu što je proučavao u knjigama i drugim medijima.

Zna da se Nikolas jede na brodu, stoga već prvih nekoliko sakupljenih uzoraka pakuje u sondu, a onda je i lansira ka gornjim slojevima atmosfere, gde će je ovaj pokupiti. Čudnovati osećaji ga obuzimaju dok

se šeta ovim svetom, koji buja od života. Otkrivali su i druge životne oblike, mahom biljne, poneki životinjski i neke nesvrstane, na svom vekovnom putovanju kroz galaksiju, ali nijedna planeta nije bila ovakva. Kompjuter u odelu još uvek nije dovršio analiziranje gasova, ali već je uveren da može skinuti masku. Ipak, ostavlja je za sada.

Dosta vremena je proveo tražeći interesantne uzorke za proučavanje, ali ponajviše je tumarao beskrajnom šumom, usudio se tako nazvati ovu mešavinu mahovine i paprati i još nečeg, gušćeg i mesnatijeg, jednostavno uživajući u prirodi koju nijedan živi čovek nije iskusio, kada ga je prenuo Nikolasov glas u ušnom prijemniku: „Aleks..čuješ li me? Ovo je neverovatno!“

„Uzorci?“

„Ma ne! U stvari da, i uzorci, ali ovo je nešto sasvim drugo! Ova planeta je živa Aleks!“

„Pa sad...“

„Ne! Stvarno je živa! Pokrenuo sam skaner dubljih slojeva i video mnoštvo organizama, ali svi su povezani — jedan planetarni organizam!“

„Biljni?“

„Delimično. Donji slojevi su gljive, ali u višim slojevima se sjedinjuju sa biljkama.“

Lampica na ručnom indikatoru gasova postade zelena, Aleksandar je ovlaš pogleda i vrati se razgovoru: „Simbioza?“

„Uzorci! Da, analize pokazuju potpunu simbiozu! Pokrenuo sam i genetske algoritme, sve podatke sam poslao matičnom brodu. Već su na putu ovamo! Hej, a ti si se sigurno zamorio tu, da se menjamo?“

„Jedna rotacija je moja Niko, sutra si ti na redu. Mrak pada za pet sati, pokupi me za četiri.“

Simbioza na planetarnom nivou? pomisli u sebi Aleksandar. Baci

pogled na stablo, isuviše oblo i glatko da bi se moglo poistovetiti sa bilo kojim drvetom stare Zemlje: Da li zbog toga do sada nije naišao ni na jednu životinju? Da li ovaj svet predstavlja sve životne oblike sjedinjene u jedan? Pogleda korenje i lijanje koji se protežu kroz zemlju i stene, pri-seti se asteroida u orbiti: I priroda i neživa priroda...

Misli su mu odlutale od sakupljanja uzoraka i sada je samo šetao, i posmatrao. Nagazio je na nešto čvršće, nešto metalno; sivo parče lima, ali ne običnog. Spusti se dole i shvati da gleda u deo svemirskog broda. Ali čijeg? Nedaleko odatle primeti još jedan: svetlucava tačkica što se promalja ispod mahunastog bilja. Od njega se pruža trag metala koji sada prati u sve gušću šumu prastarog rastinja, pažljivo se probija kroz igličasto lišće i mekane lijanje i naposljetku izbija na čistinu odakle mu pogled puca preko doline ukotvljene među brdima, po čijoj ivici je hodao, a da je ni u jednom trenutku nije primetio. A pogled mu se skameni.

U kilometarskom luku ispred njega pojavljuju se odblesci glatkih površina, kao zakopani u krtičjim rupama, samo povremeno izviruju svetlucavim nosevima i pokazuju mu da su tu. Kako ovo nismo primetili? izgovori naglas, a noga mu nesigurno krene preko metalnog groblja. Ušni prijemnik mu još jednom zapišta: „Aleks! Aleks! Dolazim po tebe, nećeš mi verovati! Preliminarni rezultati genetskih analiza su gotovi!“ Ko su bili svi ovi ljudi? razmišlja, dok prilazi svakom deliću koji očito ne pripada ovom svetu, nesvestan da naglas izgovara svoje misli: Ljudi? Da li su uopšte bili ljudi? „Aleks! O kome ti to pričaš? Nebitno, uzorci koje si mi poslao dele univerzalne gene, i ne samo međusobno; to su geni ljudi, biljkaka i životinja stare Zemlje; i svih životnih oblika na koje smo naletali do sada! Univerzalni predak se nalazi na ovoj planeti! Gljivični organizam ispod površine! Aleks, našli smo LUCA!“

Zvuk potisnika se začu iznad njega; iz rastinja izlete jedna lijana,

debela poput pipka kakvog monstruoznog krakena i ošinu po brodu, precepi ga i prikuca na zemlju u vatri i dimu. Aleksandar se ne pokrenu, lice mu nije pomerilo nijedan mišić. Sve oko njega, odjednom se učini mračno i zlokobno. „Predak“, pomisli, „otac svih bića, onaj koji je posejao klice života po brojnim planetama galaksije.“ U sumraku, otkrili su početak. „Eh...“, nasmeja se i rukom posegnu za maskom na licu, oslobodi se plastike i udahnu nereciklirani kiseonik. Prvi i poslednji put.

Negde iznad, jedna od bezbroj ruku prvobitnog organizma se pokrenula i poslala još jedno zrnce prašine na dugi put. To zrnce, domaćin parazitu života, mimoići će se sa onima koji taj put završavaju. Sa onima, koji se konačno vraćaju kući.